

[...]

Jordforureningskontoret
Journalnr. bedes anført ved besvarelse.
J.nr.M 335/05-0020
Ref.: PBR
Den 14. marts 2005

Klage over Glostrup Kommunes påbud af 19. juni 2002 om undersøgelse og oprydning på ejendommen [...], matr.nr. [...], Glostrup.

1. Sagens indbringelse for Miljøstyrelsen

Glostrup Kommune har ved skrivelse af 9. oktober 2003 videresendt [...]s klage af 1. oktober 2003. Klagen vedrører det af Glostrup Kommune udstedte supplerende påbud af 4. september 2003 om, at oprensning af olieforureningen på ejendommen matr. nr. [...], Glostrup, beliggende [...] i Glostrup, skal ske i overensstemmelse med Rambølls notat af 4. juli 2003.

Ved skrivelse af 10. november 2003 anmodede Miljøstyrelsen parterne om bemærkninger til sagen inden den 15. december 2003. Grundejernes advokat fremkom ved skrivelse af 28. november 2003 med bemærkninger til sagen, og efter anmodning om forlængelse af svarfristen, fremkom advokat [...] som advokat for klageren, [...], med sine bemærkninger i skrivelse af 30. januar 2004. Herefter er såvel grundejers som klagers advokat ved skrivelser af henholdsvis 25. februar 2004 og 22. marts 2004 fremkommet med yderligere bemærkninger. Endelig er klagers advokat ved skrivelse af 18. januar 2005 kommet med supplerende bemærkninger opfulgt af telefax af 24. januar 2005. Grundejernes advokat har slutteligt uddybet sine synspunkter i telefax af 25. januar 2005.

Miljøstyrelsen har ved brev af 28. januar 2005 sendt udkast til afgørelse til kommentering hos parterne.

2. Miljøstyrelsens afgørelse

Miljøstyrelsen omgør Glostrup Kommunes afgørelse af 4. september 2003.

Der henvises til afsnittene 7 og 9 for en nærmere redegørelse.

3. Baggrund for sagen

Glostrup Kommune fik den 17. juni 2002 underretning om, at Vestegnens Brandvæsen I/S fredag den 14. juni 2002 havde lukket rørforbindelsen mellem olietanken i kælderen og olietrykret på adressen [...]. Lukningen blev foretaget på baggrund af henvendelse fra ejerne af ejendommen, der den 14. juni 2002 havde konstateret et olieforbrug på 200 liter siden olietanken var blevet påfyldt den 11. juni 2002.

Ved syn på ejendommen den 17. juni 2002 kunne Glostrup Kommunes Miljøafdeling konstatere en kraftig lugt af fyringsolie i kælderen, ligesom der blev observeret mørkere klinker i en halv meters bredde langs med den formodede rørføring i gulvet.

Kommunen vurderede, at en nærmere undersøgelse af forureningen var påkrævet, og udstedte ved brev af 17. juni 2002 et påbud om

- at udføre nødvendige undersøgelser og fjerne den konstaterede forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger,
- at afrapportere oprensningen/afhjælpingen, herunder ved prøvetagning og analyse udført af et akkrediteret laboratorium dokumentere, at ovenstående krav er opfyldt.

I juni, juli og august 2002 foretog Niras Rådgivende ingeniører og planlæggere A/S på vegne af Oliebranchens Miljøpulje forureningsundersøgelser og midlertidige afværgeforanstaltninger på ejendommen. Resultatet af undersøgelserne er opregnet i en rapport fra Niras dateret oktober 2002, der blev fremsendt til Glostrup Kommune.

./. Denne afgørelse er vedlagt situationsplan over ejendommen med markering af kælderetage og samtlige boringer og målepunkter, herunder også boringer, som er etableret efter Niras' undersøgelse.

Følgende fremgår af Niras' rapport:

- Undersøgelserne viser, at oliespildet har givet anledning til en omfattende jordforurening, ligesom betongulv og murværk i skillevægge og ydervægge vurderes at være kraftigt forurenede med olie.
- Jordforureningens horisontale udbredelse vurderes at omfatte et areal på ca. 80-100 m², hvoraf hovedparten befinder sig under bygningen.
- I en afstand af 2-3 meter fra lækagen vurderes olien at befinde sig i og umiddelbart under gulvkonstruktionen. Inden for denne zone er olien desuden trukket generelt ca. 30 cm op i de murede vægge og de pudsede betonydervægge. Det er ikke klarlagt, om det kun er pudslaget på ydervæggene, der er påvirket, eller om olien er trukket længere ind i betonen. En mere præcis afgrænsning heraf vil blive foretaget med supplerende murprøver. Uden for zonen vurderes gulvkonstruktionen og jorden umiddelbart under gulvet at

være ren. Først 0,2-1,0 meter under gulvet findes olie i lerjorden, hvor den har bredt sig i de fine sandstriber.

- Det vurderes, at forureningen har spredt sig over et areal på op til 100 m² og i en dybde på mellem 2,5 og 4 meter. Mellem 250 m³ og 400 m³ jord er påvirket af olie i en koncentration på mellem 1.000 og 10.000 mg/kg TS.
- Der blev centralt i det forurenede område målt et 33 cm tykt lag af fri fase fyringsolie på grundvandsspejlet. I forlængelse af forureningsundersøgelsen blev udført oppumpning af fri fase fra en etableret drænbrønd. I løbet af de ca. 5 uger, hvor oppumpningen foregik, blev der oppumpet 12 l olie, og olielaget var reduceret til under 1 cm.
- Der vurderes (efter oppumpningen) at være ca. 2 cm olie i fri fase i et område på max. 5 m², svarende til en mængde på 25 l olie.
- Olie i opløst form i grundvandet vurderes at være yderst begrænset.
- Den samlede resterende produktmængde olie vurderes at være på ca. 300-4.000 liter fyringsolie. Undersøgelsen konkluderer, at der har været et oliespild på mindst 300 liter., men det kan ikke afvises, at oliespildet er betydeligt større eventuelt på grund af mindre utæthed i flere år.
- Ved foretagelse af poreluftprøver blev der i prøver udtaget under gulvet i gæsteværelse/systue påvist et indhold af kulbrinter, der overskred Miljøstyrelsens luftkvalitetskriterium med mere end 100 gange.
- Der blev i forlængelse af forureningsundersøgelsen foretaget opbrydning af den oliepåvirkede del af gulvet, og der blev bortgravet 20-25 cm olievædet jord. Der blev fjernet ca. 8 tons jord med et skønnet olieindhold på ca. 35 l.

I rapportens afsnit om "Indledende risikovurdering" er det anført,

- at forureningen generelt ligger dybere end 2,5 meter under terræn, og at hovedparten af forureningen ligger under bygningen. På den baggrund vurderes der ikke at være risiko for direkte eksponering. Ved eventuelle fremtidige anlægsarbejder, der omfatter afgravning dybere end 2-3 meter under terræn, skal der træffes forholdsregler mod forureningen,
- at jordforureningen ikke vurderedes at have spredt sig til naboarealer,
- at der for så vidt angår indeklimapåvirkningen er konstateret forurening af betongulv og murværk i kildeområdet omkring det utætte olierør og forurening af jorden umiddelbart under gulvet i kildeområdet. Uden for dette område befinder forureningen sig dybere,
- at forureningen i murværk og betongulv vurderes at kunne give anledning til deciderede lugtgener og kan udgøre en uacceptabel risiko for påvirkning af indeklimaet i bygningen. Endvidere vil forureningen i jord og grundvand umiddelbart under kældergulvet i kildeområdet potentielt kunne bidrage til uacceptable lugtgener,
- at poreluftprøverne benævnt PL 1, PL 2, PL 4 og PL 7, udtaget i yderkanten af kildeområdet har en poreluftkoncentration, der ligger under 100 gange Miljøstyrelsens vejledende luftkvalitetskriterium, hvorfor det anses for uproblematisk, når forureningen befinder

sig under et tæt betongulv og derfor ikke anses for at udgøre en uacceptabel risiko for påvirkning af bygningens indeklima,

- at poreluftprøverne benævnt PL 3, PL 5 og PL 6 viste en poreluftkoncentration kulbrinter, der 100 gange overskred kriteriet for kulbrinter. Beregninger for PL 5 og PL 6, der begge er udtaget under gulvet i gæsteværelse/systue, viste dog, at det totale bidrag til inddeluftten ikke overskred de gældende kriterier, hvorfor der ikke vurderes at være en uacceptabel påvirkning af indeklimaet,
- at der ikke vurderes at være sundhedsmæssige gener i kildeområdet, men dog lugtgener fra C-9 aromater og total kulbrinter,
- at der ved 5 boringer foretaget i juli 2002 i dybden 4-5 meter under terræn blev fundet indhold af kulbrinter i vandet i samtlige boringer i et niveau svarende til 4-12 gange Miljøstyrelsens vejledende kvalitetskriterium for primært grundvand til vandindvinding,
- at der i en boring til det primære grundvandsmagasin er fundet et indhold af olie i grundvandet på 8,6 ug/l. Der vurderes sandsynligt, at der er tale om krydskontaminering i form af afsmitning fra boregrej og foringsrør
- at grundvandstrømmen i det primære magasin er meget langsom, f.eks. 10-20 meter om året, og den overvejende strømningsretning vurderes at være syd-sydvest i retning mod Glostrup Hovedvandværk ca. 1,6 km. fra ejendommen,
- at indholdet af kulbrinter - uanset om indholdet i det primære magasin stammede fra et gennemslag fra det sekundære magasin - var så lavt, at det ikke udgjorde en risiko for påvirkning af fjerntliggende eksisterende eller eventuelle fremtidig vandindvindinger, men at det dog ikke kunne afvises, at målinger kun viste fronten af en fane under udvikling.

I rapportens afsnit om mulige afværgestrategier vurderer Niras på baggrund af risikovurderingen, at der er behov for afværgetekniske foranstaltninger mod afdampning fra murværksforurening og mod afdampning fra jord- og grundvandsforureningen umiddelbart under kældergulvet inden for kildeområdet. Det anføres dog, at det er urealistisk at fjerne alle oliepåvirkede murflader, og at der er behov for at fastsætte en nedre grænse for fjernelsen.

Niras anbefaler herefter,

- at kraftigt forurenede betongulv, fundament og murværk udskiftes, om nødvendigt i etaper,
- at der dog kun udskiftes murværk med koncentrationer over 2.000 mg/kg TS for totalkulbrinter,
- at eventuelle lugtgener efter afrensningen bør kunne håndteres med forbedret ventilation, da hovedkilden er fjernet, herunder ved indbygning af udluftningsventiler i udvalgte kældervinduer.

Endvidere blev det anbefalet, at der i forbindelse med arbejdet udtages yderligere prøver til analyse til dokumentation af det opnåede oprensingsniveau og dokumentation af eventuelt efterladt restforurening.

Niras fremhæver, at omkostninger til udskiftning af forurenede betongulv, fundamenter og murværk og heraf afledt dokumentation af oprensingsniveauet ikke er dækket af olietankforsikringen hos [...] og derfor i stedet skal søges dækket via ejendommen bygningsforsikring hos [...].

Endvidere blev det anbefalet, at jordlagene under gulvet afgraves indtil 0,4 meter under overkant af det eksisterende kældergulv, eller eventuelt dybere, hvis det vurderes at være byggeteknisk og geoteknisk forsvarligt. Efter oprensning og afgravning anbefales det, at der reetableres en kraftig gulvkonstruktion med et passivt drænsystem, en diffusionstæt membran og et armeret betongulv for at afværge eventuel afdampning fra den underliggende restforurening og eventuel restforurening i fundamenter mv. Det anbefales desuden, at der udtages luftprøver i drænene umiddelbart efter etablering og efter ½ år.

For så vidt angår vandforureningen anbefaler Niras, at der efter ½ år udtages vandprøver fra borerne B6-B11.

Hvis koncentrationerne i drænene og i det primære grundvand er på samme niveau eller fallende efter et halvt år, vurderes det, at sagen vil kunne lukkes på det grundlag. Sker der derimod en markant stigning i koncentrationerne i drænene eller i det primære grundvand, anbefales det at lave en fornyet risikovurdering og eventuelt supplerende målinger.

Sammenfattende konkluderer Niras, at de nævnte afværgetiltag vil eliminere risikoen for uacceptabel påvirkning af mennesker og miljø, og det må forventes, at den efterladte forurening under huset vil blive kortlagt på vidensniveau 2.

Københavns Amt har ved brev af 12. november 2002 givet en vurdering af løsningsforslaget. Amtet vurderer, at løsningsforslaget er miljømæssigt forsvarligt, og at amtet kan godkende, at sagen lukkes, hvis de efterfølgende monitoringsmålinger af grundvandet, i forår og efterår 2003, ikke udviser betydelige stigninger.

Ved brev af 26. november 2002 oplyste Glostrup Kommune, at den ikke er enig i Københavns Amts vurdering af sagen. Kommunen mener, at afgørelsen bør revurderes, da den bygger på et meget usikkert grundlag, og dertil en ukorrekt placering af kommunens vandindvinding. Glostrup Kommune anfører, at afstanden til Glostrup Hovedvandværk ikke er 1,7 km, men kun 1 km, og at borerne omkring vandværket er meget vigtige for kommunens vandforsyning, da vandværket indvinder over 20 % af kommunens vandforbrug.

Endvidere anførte Glostrup Kommune, at undersøgelserne af olieforureningen er mangelfulde, da forureningen ikke er afgrænset vertikalt. Det fremhæves, at det i Niras' undersøgelse er vur-

deret, at der kan være efterladt op mod 4.000 liter olie i jorden under eller omkring huset. Kommunen er uforstående over for, at amtet foreslår at efterlade forurening af et sådant omfang og anmoder amtet om at revurdere sagen.

Rapporten fra Niras blev sendt til udtalelse i Embedslægeinstitutionen for Københavns Amt, der ved skrivelse af 27. december 2002 fremkom med sine bemærkninger. Heri anføres det, at det efter Embedslægens opfattelse kan konkluderes, at der foreligger en forurening af jorden under huset, som strækker sig et stykke uden for bygningens ydre begrænsning, ligesom der er påvist forurening af det sekundære grundvandsmagasin og massiv forurening af bygningsdele. Embedslægen anfører, at påvirkningen af indeklimaet fra forureningen af jord, grundvand og bygningsdele er uacceptabel. Endvidere anføres det, at den forurenede jord, gulv og murværk bør fjernes, og at der bør etableres f.eks. dobbeltgulve og -vægge for at sikre mod indtrængning af oliekomponenter.

Ved Glostrup Kommunes skrivelse af 6. februar 2003 blev grundejerne orienteret om Embedslægens udtalelse og orienteret om, at Glostrup Kommune ikke var enig i konklusionen i Niras' rapport og derfor fastholdt påbudet om genopretning af 19. juni 2002. Grundejerne blev anmodet om at fremsende en handlingsplan for den videre oprensning af foreningen.

Ved skrivelse af 17. februar 2003 til Glostrup Kommune anmodede grundejerne om, at kommunen pålagde Niras at udarbejde en ny rapport inden 14 dage.

Oliebranchens Miljøpulje (OM) meddelte ved skrivelse af 9. april 2003 til Glostrup Kommune, at den, på baggrund af møde afholdt med kommunen den 6. marts 2003, havde udarbejdet en revideret afværgestrategi for olieforureningen. Til skrivelsen var vedlagt et notat af 9. april 2003, udarbejdet af OM om forslag til afværgeforanstaltninger og supplerende undersøgelser. Desuden var vedlagt et forslag af 8. april 2003 til grundvandsundersøgelser, udarbejdet af COWI.

I notatet fra OM foreslås det,

- at der gennemføres en supplerende undersøgelse af grundvandet, der skal vise, om der er risiko for grundvandsressourcen og indvindingsboringerne nedstrøms den forurenede grund. Undersøgelsen skal tage udgangspunkt i den faktiske forurening i grundvandet i modsætning til den tidligere undersøgelse, der var baseret på en modelberegning af forureningens udbredelse efter Miljøstyrelsens vejledninger.
- at der forud for reetablering af kældergulvet afgraves til ca. 0,4 meter under overkanten af det eksisterende kældergulv. Hvis det er bygge- og geoteknisk forsvarligt graves dybere. Gulvet skal reetableres med armeret beton, hvorunder der lægges en diffusionshæmmende membran, isolering og kapillarbrydende lag. I dette lag lægges et drænsystem, hvorfra der kan udtages prøver til kontrol. Skulle prøverne vise høje forureningsniveauer, kan drænsystemet ændres, så det fungerer som et aktivt ventilationssystem, der yderlige-

re reducerer afdampning til boligen. Samtidig udskiftes de forurenede bygningsdele, hvilket skal dækkes af ejendommens bygningsforsikring i [...].

Det anføres, at da forureningen med den højeste koncentration er beliggende under huset, vil en fjernelse af forureningen indebære, at det nuværende hus skal fjernes. Herefter vil der være adgang til at fjerne den forurenede jord under huset. Omkostningerne til en fuldstændig oprensning er skønnet til ca. kr. 2,5-3,5 mio. ekskl. moms, hvoraf kr. 1,1 mio. udgør kompensations for tab af ejendommen. Oliebranchens Miljøpulje vurderer dog, at fordelene ved en fuldstændig oprensning ikke står i forhold til omkostningerne forbundet hermed.

I det vedlagte forslag fra COWI af 8. april 2003 fremgår det, at formålet med oplægget er at opnå en endelig afklaring af forureningsudbredelsen med fyringsolie i det terrænnære grundvand, og at undersøgelsen skal danne grundlag for en risikovurdering i forhold til det primære grundvandsmagasin. I den forbindelse foreslås det, som det væsentligste

- at der udføres 4 miljøtekniske boringer til 4-6 meter under terræn,
- at samtlige nye og gamle filtre pejles og nivelleres ind til et fikspunkt i området, og der pejles for forekomst af fri olie fase. Der udtages vandprøver i samtlige boringer på ejendommen uden forekomst af fri fase. Vandprøverne skal analyseres for forureningskomponenter, redox-parametere o.a.,
- at der foretages 2 mindre prøvepumpninger i de to nye boringer til det primære magasin. På baggrund heraf skal bestemmes en gennemsnitlig hydraulisk ledningsevne i det primære magasin. Det skal endvidere undersøges, om der er andre kilder til de konstaterede kulbrinter i det primære magasin, og
- at der udarbejdes en rapport med en vurdering af forureningssituationen og en risikovurdering over for det primære magasin og drikkevandsinteresserne i området.

Ved skrivelse af 9. april 2003 fra Københavns Amt, Udvalget for Teknik og Miljø, til Glostrup Kommune fastholdt Københavns Amt sin vurdering af, at det er forsvarligt at efterlade jordforureningen, fordi grundvandet overvåges med henblik på at iværksætte afværgeforanstaltning, såfremt grundvandsressourcen påvirkes uacceptabelt. Endvidere anføres det, at det er amtets vurdering, at grundvandsressourcen beskyttes, uanset om det vælges at overvåge grundvandskvaliteten eller bortgrave jordforureningen under huset.

Af det til skrivelsen vedlagte notat fremgår det, at amtet har accepteret, at jordforureningen ikke er afgrænset vertikalt, men at amtet ikke finder, at det vil ændre væsentligt på risikovurderingen, hvis der foretages yderligere prøvetagning, der vil forbedre grundlaget for at beregne mængden af efterladt olie. Det anføres, at det er amtets holdning, at uanset om der er 300 eller 4.000 liter fyringsolie, eller en mængde derimellem, skal forureningssituationen i såvel det primære som det sekundære magasin kontrolleres ved halvårlige monteringer.

Glostrup Kommune anmodede i skrivelse af 28. maj 2003 Oliebranchens Miljøpulje om at komme med uddybende oplysninger, herunder om de økonomiske konsekvenser af den i Oliebranchens Miljøpuljes skrivelse af 9. april 2003 beskrevne afværgestrategi. Endvidere ønskede kommunen en gennemgang af muligheden for at fjerne mere af jorden end foreslået i afværgestrategien, f.eks. ved afgravning eller udboring fra siden af huset.

Ved skrivelse af 11. juni 2003 besvarede ingeniørfirmaet COWI A/S Glostrup Kommunes spørgsmål. Det anføres, at den konstaterede jordforurening vurderes at have en horisontal udbredelse på ca. 100 m², hvoraf ca. 80 m² er beliggende under huset i dybden 2,5-3,5 meter under terræn. Vurderingen er, at der ikke ved bortgravning eller opboring vil kunne fjernes væsentlige mængder forurenede jord uden nedrivning af den eksisterende bolig, hvilket vil forøge omkostningerne væsentligt. Desuden vurderes det, at alternative oprensningemetoder på grund af områdets geologi med moræneler ikke er mulig. COWI A/S anslår omkostningerne ved den foreslåede afværgestrategi til i alt kr. 634.000,-, hvoraf kr. 271.000,- skal dækkes af ejendommens bygningsforsikring i [...]. Omkostningerne til en totaloprensning, der medfører nedrivning af beboelsen, anslås til kr. 2.741.000,-, hvoraf kompensation til grundejer udgør kr. 1.400.000,-. Alene kr. 94.000,- skal dækkes af ejendommens bygningsforsikring. Beløbene er ekskl. moms.

I notat af 4. juli 2003 fremkom ingeniørfirmaet Rambøll på anmodning fra Glostrup Kommune med en vurdering af mulighederne for yderligere bortgravning af olieforurenede jord samt øvrige afværagemuligheder. Efter Rambølls vurdering bør følgende supplerende undersøgelser foretages for at opnå et bedre grundlag for valget mellem de forskellige afværgeforslag:

- Størrelsen af olieforureningen bør kortlægges mere præcist. Første del af undersøgelsen vil tage udgangspunkt i olieforbruget gennem en længere årrække med henblik på at finde markante afvigelser og starttidspunkt for et eventuelt merforbrug. Anden del af undersøgelsen skal fastlægge den vertikale udbredelse af olieforureningen ved yderligere borer i det forurenede område,
- bygningens funderingsforhold bør undersøges inden yderligere opgravning af forurenede jord og bygningsmaterialer. Endvidere skal geotekniske undersøgelser anvendes til dimensionering af de bygningsmæssige foranstaltninger, der eventuelt skal udføres, hvis afgravningen skal føres under funderingsniveau,
- Fri olie i jorden opsamles, indkredses eller fikseres for at undgå, at den kan sprede sig til grundvandet. Opsamlingen kan udføres med sugeanlæg, skimmerpumpe, dræn eller ved opgravning.

På baggrund af de foreliggende oplysninger vurderer Rambøll, at den optimale løsning vil være en fjernelse af hovedparten af den frie oliefase ved opgravning af den forurenede jord under bygningen, efterfulgt af en sikring mod opstuvning af grundvand, ventilation af gruslaget og en diffusionstæt membran under kældergulvet. De samlede omkostninger til etablering af afværgeforanstaltninger anslås til kr. 1.176.000,-, inklusiv de fundamentsforstærkninger, der måtte

være nødvendige. Rambøll beregner at den foreslåede oprensning vil fjerne 80% af den frie fase og ca. 25% af den totale jordforurening, og at det medfører at i alt ca. 45-80% af den samlede forurening fjernes. Ved Rambølls prisberegning er forudsat fjernelse af jord fra i alt 100 m². Det vurderes, at der i gennemsnit skal fjernes et jordlag af en tykkelse på 1,5 m.

Ved skrivelse af 4. september 2003 fra Glostrup Kommune til grundejerne meddelte kommunen, at det af Oliebranchens Miljøpulje forelagte forslag til oprensning ikke opfylder kommunens påbud af 17. juni 2002. Kommunen påbød derfor, at der på ejendommen som minimum skulle oprenses som foreslået i Rambølls notat af 4. juli 2003.

Ved skrivelse af 1. oktober 2003 påklagede advokat [...] på vegne [...] Glostrup Kommunes supplerende oprensningspåbud af 4. september 2003 til Miljøstyrelsen.

4. Påbudets indhold

Glostrup Kommunes påbud af 19. juni 2002 har følgende ordlyd:

"Påbud

Idet den ovenfor beskrevne forurening vurderes at være omfattet af jordforureningslovens § 48 meddeler Glostrup Kommune Dem hermed følgende påbud:

- At udføre nødvendige undersøgelser og fjerne den konstaterede forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger.
Det vil sige afværge miljø- eller sundhedsrisici, idet der, såfremt en fuldstændig oprensning ikke umiddelbart kan gennemføres, skal udarbejdes en vurdering af mulig miljø- eller sundhedsmæssige risici forbundet med forureningen, hvorefter Glostrup Kommune vil tage stilling til, i hvilket omfang en restforurening kan efterlades/skal fjernes,
- At afrapportere oprensningen/afhjælpningen, herunder ved prøvetagning og analyse udført af et akkrediteret laboratorium dokumentere, at ovenstående krav er opfyldt."

På baggrund af de foretagne undersøgelser udstedte Glostrup Kommune den 4. september et supplerende påbud. Glostrup Kommunes påbud af 4. september 2003 har følgende ordlyd:

"Med hensyn til den ulykkelige situation vedrørende olieforureningen fra villaolietanken på Deres ejendom, kan vi meddele Dem, at Glostrup Kommune på mødet den 27. august 2003 behandlede sagen vedrørende oprensning af forureningen.

Miljøudvalget besluttede, at det forelagte forslag fra Oliebranchens Miljøpulje ikke er tilstrækkeligt. Det opfylder IKKE Glostrup Kommunes påbud af 19. juni 2002. Det er Miljøudvalgets opfattelse, at det ikke kan forsvares at efterlade fri fase af olie i jorden under ejendommen.

Glostrup Kommune har indkøbt uvildig rådgivning hos ingeniørfirmaet Rambøll, som viser at en efter firmaets opfattelse miljømæssig forsvarlig og økonomisk fornuftig oprensning kan udføres for ca. 1,2 mio. kr. Glostrup Kommune deler denne opfattelse.

Glostrup Kommunes skal derfor meddele Dem, at der på ejendommen som minimum skal oprenses som foreslået i dette udarbejdede projekt af 4. juli 2003 fra Rambøll."

5. Klagens indhold

[...] (klageren) ankede ved advokat [...]s skrivelse af 1. oktober 2003 Glostrup Kommunes supplerende påbud af 4. september 2003. Anken har følgende indhold:

"Under henvisning til Deres brev af 4. september 2003 til [...] skal jeg hermed som advokat for [...] påklage Glostrup Kommunes supplerende oprensningspåbud af 4. september 2003 til Miljøstyrelsen, idet det er min opfattelse, at jordforureningslovens § 48 ikke indeholder hjemmel til det udstedte påbud.

...

Glostrup Kommune har anført, at kommunen ikke mener, at oprensningsforslaget fra Oliebranchens Miljøpulje er tilstrækkelig, idet det ikke kan forsvares at efterlade fri fase af olie i jorden under ejendommen.

...

Til støtte for klagen gøres det gældende, at påbudet ikke er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, idet de økonomiske konsekvenser af påbudet ikke står i et rimeligt forhold til den konkrete miljø- eller sundhedsmæssige risiko, der er forbundet med forureningen.

...

Det er vores vurdering, at fordelene ved en fuldstændig oprensning ikke står i forhold til de hermed forbundne omkostninger.

Vi mener endvidere, at den af min klient foreslåede oprensning af ejendommen med dertil hørende efterladt restforurening vil medføre, at der ikke længere vil være en sundhedsmæssig risiko forbundet med den på ejendommen værende forurening

Det bemærkes, at rapporten fra Rambøll, hvorpå Glostrup Kommune bygger sit påbud, på ingen måde tager hensyn til de fulde omkostninger og risici forbundet med bortgravning af hovedparten af den forurenede jord under ejendommen. Rapporten indeholder ikke en analyse af, om arbejdet rent faktisk kan lade sig gøre uden fare for ejendommen. Rapporten tager således blandt andet ikke hensyn til, at om entreprenøren skal - og ikke mindst kan - tegne forsikring mod sætningsskader på ejendommen.

...

Glostrup Kommunes påbud af 4. september 2003 indeholder hverken en henvisning til det relevante lovgrundlag eller en gengivelse af de hovedhensyn, der har udgjort baggrunden for det skøn, som Glostrup Kommune har udøvet i den pågældende sag.

Påbudet indeholder endvidere hverken klagevejledning, jf. forvaltningslovens § 25, eller oplysninger om søgsmålsfrist, jf. forvaltningslovens § 26.

...

Det er min vurdering, at der er tale om så alvorlige formelle fejl og mangler ved påbudet, at påbudet er ugyldigt."

I skrivelse af 28. november 2003 fremkom grundejernes advokat, advokat [...], med bemærkninger til klagen. Heri anføres, at

"Det er min opfattelse - hvilket gøres gældende under klagesagen - at det meddelte supplerende påbud ikke er tilstrækkeligt til at sikre en genopretning af den hidtidige tilstand, jf. jordforureningslovens § 48, og at der i stedet fortsat vil være en uacceptabel forureningspåvirkning af omgivelserne og herunder navnlig indeklimaet på ejendommen.

...

Sammenfattende gør jeg gældende, at en oprensning af olieforureningen i henhold til det nu meddelte påbud vil efterlade en restforurening af et sådant omfang, at der på ingen måde er tale om genopretning, men at der tværtimod fortsat vil være en afviselig og betragtelig risiko for navnlig indeklimagener ved fortsat beboelse af ejendommen.

Det er min opfattelse, at en forsvarlig genopretning alene kan ske ved at fjerne huset og foretage en total oprensning mod økonomisk kompensation til mine klienter."

6. Parternes yderligere bemærkninger

6.1. Bemærkninger fra [...]

I skrivelse af 30. januar 2004 fremkom klagerens advokat med yderligere bemærkning til sagen. Heri anføres det blandt andet, at

"Rambølls notat af 1. august 2003 kan endelig ikke anses for at være egnet til at danne grundlag for Glostrup Kommunes påbud af 4. september 2003.

Det fremgår udtrykkeligt af Rambølls notat af 1. august 2003, at Rambøll i forbindelse med udarbejdelsen af nævnte notat alene har haft adgang til Niras' rapport fra 2002 samt COWI's brev af 11. juni 2003.

Rambøll har således hverken haft Oliebranchens Miljøpuljes brev af 9. april 2003 eller COWI's brev af 2. juli 2003 til disposition i forbindelse med udarbejdelsen af notatet af 1. august 2003.

Rambøll har endvidere tilsyneladende ikke besigtiget ejendommen forud for udarbejdelsen af notatet, jf. advokat [...]s brev af 28. november 2003.

Rambølls notat af 1. august 2003 og de heri foretagne tekniske antagelser om, hvorledes oprensning af ejendommen kan finde sted, hviler således på et yderst mangelfuldt grundlag.

...

Rambøll foreslår på et yderst svagt grundlag, at der udføres en række nye undersøgelser på ejendommen, herunder en kortlægning af olieforbruget og en fastlæggelse af den vertikale udbredelse af olien.

Dertil bemærkes, at det ikke har været muligt at foretage en fuldstændig vertikal afgrænsning af forureningen i forbindelse med den allerede foretagne forureningsundersøgelse og de her anvendte boremetoder.

En vertikal afgrænsning af forureningen vil imidlertid primært have til formål at angive, hvor langt forureningen er trængt ned i jorden, og dermed i hvilket omfang forureningen udgør en risiko for et underliggende grundvandsmagasin.

Min klient og min klients tekniske rådgiver har allerede udarbejdet et forslag til monitorering af det underliggende grundvandsmagasin. Resultatet af denne monitorering vil fuldt ud kunne erstatte de informationer, en vertikal afgrænsning af olieforureningen i givet fald kan give.

...

Under hensyn til, at det er forbundet med stor usikkerhed, om det overhovedet kan lade sig gøre at foretage de byggetekniske foranstaltninger, som Glostrup Kommune kræver i sit påbud af 4. september 2003, herunder er yderst usikkert, om Rambølls opgørelse af de dermed forbundne omkostninger er korrekt, er Rambølls notat ikke egnet til at danne grundlag for Glostrup Kommunes påbud af 4. september 2003.

De af Glostrup Kommune forudsatte afværgetiltag er således ud over, at de hverken er nødvendige for at afværge de sundheds- og miljømæssige risici eller forbundet med forureningen, også baseret for et forkert og ufuldstændigt grundlag.

...

Afslutningsvis bemærkes, at efter jordforureningslovens § 81 skal en klage over en kommunes påbud eller anden afgørelse i henhold til jordforureningsloven påklages inden fire uger regnet fra den dag, hvor afgørelsen er meddelt. Klagefristen i denne sag udløb således den 3. oktober 2003.

Klagefristen var således udløbet, da advokat [...] ved brev af 28. november 2003 kontraklagede Glostrup Kommunes påbud af 4. september 2003."

6.2. Bemærkninger fra grundejer

Ved skrivelse af 25. februar 2004 fremkom grundejernes advokat med sine supplerende bemærkninger til sagen, hvoraf fremgår, at

"Idet jeg i øvrigt i det hele skal henvise til mit indlæg af 28. november 2003 skal jeg supplerende fastholde, at efterladelse af op mod 2.000 liter olie i jorden under min klients ejendom selvsagt udgør en risiko for indeklima og grundvand, uanset at denne risiko ikke medfører akut fare for sundhedsskade eller skade på miljøet. Jeg finder det mildest talt overraskende at [...] - uanset de teoretiske juridiske vurderinger, man kan foretage sig i den anledning - fastholder, at denne forurening ikke bør fjernes.

[...] fremhæver, at det er tilbudt at foretage kontrol med bl.a. grundvandet, og at der på den baggrund kan foretages yderligere oprensning, hvis det senere måtte vise sig nødvendigt. Hertil bemærkes for det første, at det selvsagt ikke er tilfredsstillende for mine klienter at skulle have en løbende monitoring af forureningens udbredelse. For det andet skal det anføres, at når de begrænsede afværgeforanstaltninger, som er indeholdt i Glostrup Kommunes påbud, måtte være udført, hvis påbudet skal stå ved magt, er påbudet i realiteten opfyldt, og der vil derfor næppe fra myndighedernes side kunne stilles egentlige krav til [...] om yderligere oprensning på et senere tidspunkt

...

Samtidig ønsker jeg at henlede Miljøstyrelsens opmærksomhed på, at efterladelse af en restforurening på ejendommen efter gældende praksis givetvis vil føre til, at ejendommen kortlægges på vidensniveau 2, jf. Jordforureningslovens § 5.

...

Efter min opfattelse harmonerer dette forhold meget dårligt med det klare udgangspunkt i lovens § 48 om at sikre, at der sker genopretning.

...

Således er det min vurdering, at den oprensning, der påbydes udført efter § 48, som minimum må have et sådant omfang, at ejendommen ikke efterfølgende kortlægges.

...

Jeg skal venligst anmode om, at Miljøstyrelsen i sin kommende afgørelse specifikt forholder sig til dette spørgsmål."

6.3. *Supplerende bemærkninger fra [...]*

Ved skrivelse af 22. marts 2004 fremkom klagerens advokat med sine supplerende bemærkninger til grundejernes advokats skrivelse af 25. februar 2004. Af brevet fremgår bl.a., at

"Min klient har over for Glostrup Kommune detaljeret redegjort for, hvorledes oprensningen af ejendommen kunne finde sted, herunder blandt andet anført, at der ville blive gennemført en omfattende kontrol med grundvandet, og såfremt denne kontrol mod forventning skulle vise en risiko for forurening af grundvandet, ville der blive foretaget en yderligere oprensning på ejendommen.

...

I denne sag vil den efterladte restforurening befinde sig under huset under kælderniveau. For at komme i direkte berøring med den efterladte restforurening skal huset således fjernes og der skal være behov for dybere liggende arealanvendelse fx i form af etablering af et p-hus med underjordiske etager, hvilket på det foreliggende grundlag må anses for usandsynligt.

Det er således fortsat [...] opfattelse, at den efterladte restforurening ikke vil udgøre en risiko for sundheden og miljøet."

6.4. *Supplerende rapport fra januar 2005*

Ved brev af 3. januar 2005 fremsendte klagers advokat rapport af 29. juli 2004 over analyser af grundvandsprøver, som OM havde ladet COWI udtage. Det fremgår af brevet, at OM har foranstaltet yderligere undersøgelser udført, og at resultatet vil blive tilsendt Miljøstyrelsen.

Ved brev af 13. januar 2005 fremsendte klagers advokat en rapport over supplerende undersøgelser udført af COWI dateret januar 2005. Rapporten indeholder resultaterne af:

- supplerende boreundersøgelse, herunder jordanalyser

- supplerende poreluftundersøgelse
- supplerende grundvandsprøver (herunder de fremsendte resultater af 3. januar 2005)
- indeklimamålinger udført i marts 2004. Undersøgelsen er nærmere beskrevet i notat af 30. april 2004 fra COWI, indsat i rapporten som bilag

I rapporten vurderes bl.a. følgende:

- på baggrund af de nye analyseresultater anslås, at gennemsnitskoncentrationen af olie i jorden under huset er 1.800 mg/kg.
- der skønnes en horisontal udbredelse på 6 x 8 m og en dybdeudbredelse til 3 m under kældergulv
- der beregnes en samlet forureningsmængde på 450-550 l olie, som vurderes tilnærmelsesvis at kunne betragtes som værende en repræsentativ spilmængde. Dybdeudbredelsen er dog ikke fastlagt,
- at indeklimapåvirkningen fra jordforureningen, under forudsætning af at kældergulv er intakt og i god stand samt at der er normal ventilation, ikke vil overskride gældende kvalitetskriterier,
- at påvirkningen af indeluften i huset med benzen, C9-aromater og totalkulbrinter er uacceptabel, og skyldes primært afdampning fra olieforurenet murværk
- at den i 2002 af Niras foreslåede afværgeløsning i forhold til afdampning er tilstrækkelig til at sikre indeklimaet, idet det dog anbefales, at alt forurenet murværk udskiftes eller indkapsles,
- at der i vandprøver fra kildeområdet er konstateret olie i fri fase i mikroemulsion,
- at der i boringer udenfor kildeområdet er konstateret kulbrinter i grundvandet, såvel i det sekundære som i det primære grundvandsmagasin – i sidstnævnte er påvist koncentrationer på 11 og 24 µg/l.

Ved brev af 18. januar 2005 fremsendte klagers advokat bemærkninger til COWI's undersøgelsesrapport. Det nævnes, at det påviste forureningsindhold i grundvandsprøver, udtaget sommeren 2004, fra to nyetablerede boringer til det primære grundvandsmagasin blev vurderet som kontaminering i forbindelse med prøveudtagningen, og at dette blev bekræftet ved analyser af grundvandsprøver udtaget i december 2004.

Miljøstyrelsen skal bemærke, at der intet er nævnt om kontaminering i COWI's rapport. I COWI's rapport er nævnt, at prøverne er analyseret for at udelukke, at der er tale om fluktuationer.

Ved telefax af 25. januar 2005 fastholdt grundejernes advokat sine synspunkter set i lyset af COWI's rapport og bemærkningerne dertil fra klagers advokat. Således mener advokaten, at de

nu foreliggende undersøgelser og analyseresultater påviser en risiko for grundvand og indeklima, og at der bør ske fuld oprensning af forureningen.

6.5. Parternes bemærkninger til udkast til afgørelse

Miljøstyrelsen har modtaget svar på sit høringsbrev af 28. januar 2005 fra Advokat [...] på vegne [...], fra [...] på vegne tankejerne, fra Glostrup Kommune og fra Københavns Amt.

Advokat [...] er med brev af 14. februar 2005 fremkommet med sine bemærkninger til Miljøstyrelsens udkast til afgørelse. Af brevet fremgår det, at [...] har kontaktet firmaet Jord Teknik A/S med henblik på at få et overslag over prisen for de i påbudet skitserede boringer til 4,5 meter under kældergulv, jf. påbudets punkt 1. Ifølge et overslag vedlagt brevet udgør prisen pr. boring kr. 52.978,- eksklusiv moms.

[...] mener i øvrigt, at boringerne er overflødige, eftersom deres formål er at angive, i hvilket omfang en efterladt restforurening vil udgøre en risiko for grundvandet. Denne risikovurdering er efter [...]s opfattelse allerede foretaget.

[...]s tekniske rådgiver COWI A/S anser det for muligt at bortgrave forurenede jord ned til 3 meter under kælderniveau som påkrævet. Efter indhentet tilbud (bilagt brevet) fra John Ravn Christensen A/S anslår COWI A/S dog omkostninger herved til at udgøre kr. 3.968.124,- eksklusiv moms. Til sammenligning vil en oprensning inden for kælderens rids ved en fjernelse af huset udgøre kr. 3.385.500,- eksklusiv moms. Beløbene omfatter ikke udgifter til genhusning. Miljøstyrelsen skal bemærke, at beløbene indeholder afholdte udgifter indtil nu (kr. 450.500,- ekskl. moms.) og udgift til en dyb undersøgelsesboring.

Sammenfattende mener [...], at restforureningen i det hele taget ikke udgør en miljø- eller sundhedsmæssig risiko, og dertil at en oprensning som den påbudte er i strid med proportionalitetsprincippet. [...] mener derfor ikke, at Miljøstyrelsen har hjemmel i jordforureningslovens § 48 til at udstede det varslede påbud.

Advokat [...] er fremkommet med sine bemærkninger til udkastet i brev af 16. februar 2005 på vegne tankejerne. Det fremgår heraf, at grundejerne har tillid til Miljøstyrelsens tekniske vurderinger og forudsætter, at ejendommen efter oprydningen ikke vil blive kortlagt på vidensniveau 2 af amtet.

Glostrup Kommune har med brev af 17. februar 2005 fremsendt notat udarbejdet af Rambøll, dateret den 16. februar 2005. Af notatet fremgår det, at en oprydning som den i påbudet skitserede indtil 3 meter under kældergulv kan udføres for en anslået pris på kr. 1.964.000,- eksklusiv moms. Denne løsning vurderes at være mere økonomisk end at rive ejendommen ned. En nedrivning vil efter Rambølls skøn overstige 1 million kr. hvortil kommer omkostningerne til opførelsen af et nyt hus - i alt vil omkostningerne formentligt nærme sig 3 millioner kr. Mil-

jøstyrelsen skal bemærke, at ovennævnte beløb indeholder foreslåede forundersøgelser, men ikke afholdte udgifter indtil nu.

Glostrup Kommune har ikke yderligere bemærkninger til det fremsendte forslag til afgørelse.

Københavns Amt har i brev af 18. februar 2005 fremsat bemærkninger til høringsforslaget. Amtet stiller spørgsmålstejn ved grundlaget for amtets risikovurdering, idet amtet i sin vurdering har taget afsæt i de aktuelle faktiske forhold på ejendommen. Amtet beder Miljøstyrelsen præcisere, hvorvidt amtet i sin risikovurdering skal tage højde for ændret arealanvendelse. Amtet mener desuden, at en grundvandsmonitoring fortsat er nødvendig.

Ved brev af 3. marts 2005 fremkom [...] med sine endelige bemærkninger til udkastet. Ud over et par korrektioner til Miljøstyrelsens afgørelse, sætter [...] spørgsmålstejn ved Rambølls beregninger i notat af 16. februar 2005, idet overslaget efter [...]s vurdering ikke er realistisk.

Glostrup Kommune anfører i brev af 17. februar 2005, at kommunen overordnet finder at afgørelsen er i god overensstemmelse med intentionerne i kommunens påbud. Kommunen finder på det foreliggende grundlag, at det er unødvendigt at afgrave dybere end 3 m under kældergulv, men at dette vil afhænge af resultaterne af de nye undersøgelser. Kommunen vedlægger et notat fra Rambøll, hvor det vurderes at en løsning med midlertidig understøtning af det eksisterende hus, efterfulgt af en udgravning af forurenede jord, er den økonomisk mest fordelagtige løsning. Omkostningerne, inklusiv et tillæg til uforudsete udgifter på 20%, beregnes til 1.964.000 kr. ekskl. moms.

7. Miljøstyrelsens bemærkninger

7.1. Det tekniske grundlag – forureningsforholdene

Jordforureningens udbredelse

Det er i Niras' rapport fra 2002 vurderet, at jordforureningen er udbredt på et areal på op til 100 m² og i en dybde på 2,5 til 4,0 m. Det er på denne baggrund vurderet, at 250 - 400 m³ jord er forurenede. Da forureningen er udbredt under et kældergulv, som ligger 1,5 m under terræn, kan der efter Miljøstyrelsens opfattelse maksimalt være tale om 250 m³ jord. Ved en gennemsnitlig oliekoncentration på 1.000 til 10.000 mg/kg, som anslået i rapporten, medfører dette en oliemængde på maksimalt 425 - 4.250 kg, svarende til ca. 350 - 3.500 l - stort set identisk med den mængde, som rapporten beregner sig frem til.

Som nævnt i rapporten er dybdeudbredelsen ikke dokumenteret. Oliekoncentrationen er øjensynligt skønnet på baggrund af to jordanalyser, som begge viste ca. 1.000 mg/kg.

På bilag til rapporten er indtegnet en forureningsudbredelse, som ca. svarer til 70 m².

I COWI's supplerende undersøgelsesrapport fra januar 2005 er den gennemsnitlige forureningskoncentration anslået/beregnet til 1.800 mg/kg, hvilket Miljøstyrelsen anser for et realistisk bud.

Ved beregning af det forurenede jordvolumen og forureningsmængden har COWI anslået en horisontal udbredelse på 6 m x 8 m og en dybdeudbredelse til 3 m under kældergulv. Miljøstyrelsen har beregnet kældersens areal til ca. 70 m², hvilket er noget mere end de omtalte 48 m², men sidstnævnte kan efter Miljøstyrelsens opfattelse anses for en realistisk størrelse til brug for en mængdeberegning. Ud over dette vil der findes jordforurening spredt i tynde sandslirer uden for kældersens omrids. Denne mængde må dog anses for at være relativ lille.

Hvad angår dybdeudbredelsen kan det konstateres, at forureningskoncentrationerne generelt ikke er faldende med dybden inden for de ca. 1,3 - 2,3 m under kældergulv, som borerne dækker. En dybdeudbredelse på 3 m under kældergulv, som anslået af COWI, svarer til en dybde på ca. 4,5 m under terræn, hvilket er ca. 2 m under grundvandsspejlet. Normalt vil olieforurening findes i zonen over og omkring grundvandsspejlet, men der er i denne sag konstateret olieforurening i en koncentration på ca. 1.000 mg/kg i en dybde af 2,3 m under kældergulvet, svarende til 1 m under grundvandsspejlet. Miljøstyrelsen vurderer umiddelbart, at COWI's vurdering af en dybdeudbredelse på 3 m under kældergulvet virker realistisk, selvom der er en stor usikkerhed, hvilket COWI også gør opmærksom på.

Fri fase

Ud over selve jordforureningen, er der i Niras' rapport også påvist en forurening med fri oliefase. Niras vurderer, at der efter den indledende oppumpning af fri oliefase, findes et lag på 2 cm olie i et område på 5 m² - beliggende oven på grundvandsspejlet.

Rambøll anfører bl.a. i deres notat af 4. juli 2003, at de foreslår hovedparten af den fri fase fjernet ved opgravning af den forurenede jord under bygningen. Rambøll vurderer, at størstedelen af forureningen på lokaliteten forekommer som fri fase. Ved Rambølls prissætning vurderes det, at der ved fjernelse af fri olie i jord skal fjernes 250 m³ jord. Miljøstyrelsen har den 5. januar 2005 ved telefonisk kontakt med Rambøll fået bekræftet, at der med "fri fase", som nævnt i notatet, menes den jordforurening, som hænger tilbage på jordskelettet, efter olie i fri fase har strømmet gennem jorden. Mekanismen kaldes "retention", og resultatet er en almindelig jordforurening, der som udgangspunkt ikke kan betragtes som mobil eller "fri".

Rambøll anfører desuden, at der er en del fri olie i jorden under boligen, og at hovedparten af denne bør opsamles eller indkredsnes eller fikseres. Rambøll udtrykker imidlertid ikke specifikt uenighed med Niras' vurdering af mængden af fri olie (25 l), og det fremgår ikke, at Rambøll eventuelt mener, at mængden er større.

Af COWI's supplerende undersøgelse, udført i 2004, fremgår det af bilagene, at der er konstateret oliefilm på grundvandsspejlet i borerne centralt i kildeområdet. Desuden er der ved for-

pumpning af borerne i forbindelse med prøvetagningen konstateret oliefilm i starten af pumpeforløbet i en af borerne uden for huset (B6, placeret 1,5 m nord for huset – ved kloaksystemet).

Dette indikerer efter Miljøstyrelsens opfattelse, at der findes rester af fri oliefase, som dog er så begrænset i mængde, at det kun giver sig udtryk i oliefilm på grundvandet i et mindre område.

Indeklima

Der er i Niras' forureningsundersøgelse udført poreluftprøver under kældergulvet uden for kildeområdet til vurdering af størrelsen af påvirkningen af indeluften. Luftkvalitetskriteriet for "total kulbrinter" er overskredet med op til en faktor 330. Der er udført beregninger efter Miljøstyrelsens JAGG-model til estimering af den teoretiske påvirkning af indeklimaet. Af tabel 4 fremgår det, at den højest målte koncentration medfører en indeklimapåvirkning på 0,13 mg/m³. Dette er imidlertid en fejl, hvilket fremgår af bilag 10. Den rigtige koncentration er 0,18 mg/m³. I rapporten sammenlignes med et luftkvalitetskriterium på 1,0 mg/m³, idet det er nævnt, at det lugtbaserede kriterium for "total kulbrinter" på 0,1 mg/m³ ikke er relevant, hvis det ligeledes lugtbaserede kriterium for C9-C10-aromater er overholdt. Det er oplyst, at Miljøstyrelsen har udtalt, at et sundhedsmæssigt fastsat luftkvalitetskriterium for "total kulbrinter" ville ligge på ca. 1 mg/m³. Det er imidlertid Miljøstyrelsens vurdering, at begge de lugtbaserede kriterier skal være overholdt, hvilket ikke gør sig gældende i den aktuelle situation. Det skal desuden påpeges, at der er brugt en beregningsformel, som forudsætter, at der er tale om et armeret betongulv, hvilket ikke ses at være dokumenteret i rapporten, og hvilket formentligt heller ikke er tilfældet.

I COWI's supplerende forureningsundersøgelse fra 30. april 2004 måles tilsvarende eller lavere koncentrationer i poreluften. Den højest målte koncentration af "total kulbrinter" svarer til 42 gange luftkvalitetskriteriet. Disse målinger er udført med opbrudt gulv i kildeområdet, midlertidigt lukket med træplader beklædt med vinyl, hvilket næppe kan betragtes som repræsentativt for den fremtidige situation.

Af COWI's rapport fra januar 2005 fremgår desuden, at der i indeluftprøver er påvist overskridelser af luftkvalitetskriterierne på over 10.000 gange. De høje koncentrationer tilskrives primært afdampning fra forurenede bygningsdele og fyret.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der, ud over de uacceptabelt høje indeklimakoncentrationer forårsaget af de forurenede bygningsdele, også er risiko for en uacceptabel påvirkning af indeklimaet i rummene uden for kildeområdet pga. afdampning fra den underliggende jordforurening.

Grundvand

Det fremgår af undersøgelsesrapporterne, at der er påvist en påvirkning af såvel det sekundære som det primære grundvandsmagasin. I det sekundære grundvand er der registreret meget høje

koncentrationer (13.000 – 24.000 µg/l) i kildeområdet, som overstiger det maksimalt opløselige i vand. Der er formentlig tale om mikroemulsioner af olie i fri fase. I borer til det sekundære grundvandsmagasin er der uden for kildeområdet fundet olie (total kulbrinter) i grundvandet i alle (5 stk.) vandførende borer i 2002 i koncentrationer op til 110 µg/l - i sommeren 2004 er der i de samme borer kun konstateret olie i en af disse. Vinteren 2004/05 er ikke fundet olie i de oprindelige borer til det sekundære grundvandsmagasin – der er dog observeret oliefilm ved starten af renpumpningen i én af disse. I efterår og vinter 2004/05 er der i nyetablerede borer (B21 og B22), placeret 8-9 m hhv. sydvest og sydøst for huset, konstateret oliekoncentrationer på 19-52 µg/l. I de 3 målerunder, der er udført, er der i B21 konstateret kulbrinter i den første – i de to næste har boringen været tør. I B22 var boringen tør i den første målerunde – i de to næste blev der konstateret kulbrinter i stigende koncentrationer.

I det primære grundvandsmagasin er der i en afstand af 13 m fra huset (B11) i 2002 målt en koncentration af ”total kulbrinter” på 8,6 ug/l . Ved to efterfølgende prøveudtagninger i sommeren og vinteren 2004/05 er der ikke påvist forurening. I de nyetablerede borer (B21 og 22) blev der i efteråret 2004 påvist total kulbrinter i koncentrationer på 11 og 24 ug/l – i to prøvetagningsrunder vinteren 2004 blev der ikke påvist forurening. Det er anført af Niras og klagers advokat at krydskontaminering kan have medført forurening af de først udtagne vandprøver. Miljøstyrelsen mener det er usandsynligt, at kontaminering grundet tilførsel af jordforurening internt fra den enkelte boring til grundvandet i samme boring kan være sket i B11 og B22, da der ikke er konstateret jordforurening her. Det kan dog ikke helt afvises, at der er overført forurening fra en boring til en anden, men Miljøstyrelsen anser det ikke for sandsynligt i det aktuelle tilfælde. Miljøstyrelsen vurderer, at der lige såvel kan være tale om fluktuationer, hvilket betyder, at der på et senere (andet) tidspunkt eventuelt igen vil kunne spores forurening i det primære grundvandsmagasin i de omtalte borer.

I forhold til tolkningen af forureningsspredningen skal det bemærkes, at der er tale om inhomogene jordlag, hvilket medfører en vis uforudsigelighed hvad angår spredningsretningen. Selv om der ud fra potentialebestemmelser ses en tendens til en sydvestlig strømningsretning i det sekundære magasin, er der konstateret grundvandsforurening i B22 sydøst for kilden. Det gør sig desuden gældende at der findes områder under grundvandsspejl-niveau som ikke, eller i perioder ikke, er vandmættede. Det er konstateret, at der kan ske spredning i afgrænsede sandlag/-slirer, hvilket fremgår af boring B21, beliggende 8 m sydvest for huset, hvor der blev konstateret jordforurening 3 m under terræn. Dette på trods af, at der ikke er påvist forurening i boring B8, beliggende i samme retning, men tættere på huset. Der kan på denne baggrund være usikkerhed om hvorvidt borerne til det primære grundvandsmagasin er placeret i spredningsretningen for forureningen.

Under sådanne forhold, og med en afstand fra den konstaterede forurening til det primære grundvandsmagasin på kun 5 meter, vurderer Miljøstyrelsen, at der tale om en sårbar hydro-

geologisk situation. Også fordi dybdeudbredelsen ikke er kendt, hvorved afstanden til magasinet kan være væsentlig mindre, og fordi der er konstateret sandslirer indlejret i moræneleren, hvilket kan bidrage til spredning af olieforureningen.

7.2. *Det tekniske grundlag – afværgeforanstaltninger*

Fjernelse af jordforurening

Glostrup Kommunes rådgiver (Rambøll) vurderer, at det er muligt at fjerne forurenede jord til 1,5 m under kældergulvet, evt. efter forudgående fundamentsforstærkninger. Klagers advokat sætter spørgsmålstegn ved, om dette overhovedet kan lade sig gøre.

Miljøstyrelsen kan ikke på det foreliggende grundlag afvise, at det er muligt at etablere foranstaltninger, som muliggør en fjernelse af i hvert fald en stor del af den forurenede jord under huset – og ikke kun de øverste 0,4 m som foreslået af Niras.

Hvis en geoteknisk vurdering viser, at dette ikke er muligt, vil jordforureningen kunne fjernes efter en forudgående nedrivning af huset.

Forurenede bygningsdele

Oprensning af, eller andre foranstaltninger over for, forurenede bygningsdele er ikke omfattet af jordforureningslovens § 48, hvorfor Miljøstyrelsen i denne afgørelse ikke tager stilling til dette problem.

Ud fra de foreliggende analyseresultater er det dog Miljøstyrelsens vurdering, at der er risiko for uacceptabel påvirkning af indeklimaet i ejendommen som følge af afdampning fra de forurenede bygningsdele, som bør søges fjernet.

7.3. *Regelgrundlaget*

Jordforureningslovens påbudsbestemmelser, herunder § 48, bygger på genopretningsprincippet. Det betyder, at forureningen som udgangspunkt skal fjernes svarende til situationen før forureningen indtraf, eller i hvert fald al forurening, der kan medføre risiko for miljø eller sundhed nu eller i fremtiden, skal fjernes. Det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip kan ikke føre til, at der med risiko for miljø eller sundhed efterlades restforureninger, med mindre der er et åbenbart misforhold mellem oprydningssomkostningerne og en noget fjerntliggende risiko for miljø eller sundhed.

Ved vurderingen af, om der foreligger en miljø- eller sundhedsmæssig risiko, skal der tages udgangspunkt i jordforureningslovens formål, nemlig beskyttelse af miljø og sundhed, herunder af grundvand og fremtidige drikkevandsressourcer. Der skal tages hensyn til grundvand, uanset hvor dette er beliggende og hvordan dette udnyttes, samt til recipienter. Og der skal tages højde for en eventuel mere følsom arealanvendelse på et senere tidspunkt. Det kan således ikke lægges til grund, at de fysiske forhold på ejendommen, det vil sige eksisterende befæ-

stelser, bygninger med videre - uanset disses formodede levetid - opretholdes uændret. Endvidere skal enhver risiko for indeklimatekstages i betragtning.

Ved fastlæggelsen af oprydningssomfanget i forhold til omkostningerne, må det endvidere tages i betragtning, at der ved forsikringsordningen efter jordforureningslovens § 49 netop er gjort op med, at den forsikringsdækkede del af udgifterne til undersøgelser og oprydning efter Jordforureningslovens § 48 kan beløbe sig til helt op til kr. 2 mio. pr. skadestilfælde. Det fremgår også af Miljøstyrelsens vejledning nr. 11/1999 "Branchevejledning for benzin- og olieforurenede grunde", at det er forventeligt, at der vil ske betydelig forureningsspredning, specielt under et hus i tilfælde af utætte rørledninger. Det har således været forudsigeligt, at der i mange tilfælde af forureninger fra villaolietanke vil forekomme olie under bygningsfundamenterne. Omkostningerne til oprensning heraf er større end omkostninger til oprensning af forurening, hvortil der er fri adgang.

Endelig skal det fremhæves, at Jordforureningslovens udgangspunkt er, at fyringsolie i jorden udgør en risiko for grundvandet. Det fordrer derfor særdeles håndfast dokumentation, hvis der skal efterlade restforurening, fordi det ikke indebærer risiko for forurening af grundvandet.

7.4. Undersøgelser- og oprydningssomfanget

Ved den af Glostrup Kommune påbudte oprensning fjernes ifølge Rambølls notat af 4. juli 2003 45-80% af forureningen, hvilket svarer til en restforurening på 100-280 l, beregnet ud fra COWI's anslåede forureningsmængde på ca. 500 l. Forudsætningerne for Rambølls beregninger har på baggrund af resultaterne fra COWI's supplerende undersøgelser imidlertid vist sig ikke at være korrekte. Det må konkluderes, at der er usikkerhed omkring størrelsen af den mængde, som efterlades fra 1,5 m under kældergulv og dybere, hvilket svarer til 0,5 m under grundvandsspejlet og dybere. Der er tale om en betydelig restforurening. Hvis en sådan mængde olie skal efterlades, forudsætter det en meget høj grad af sandsynlighed for, at det ikke indebærer risiko for miljø eller sundhed nu eller i fremtiden, eller at omkostningerne ved at fjerne olien står i åbenbart misforhold til en meget fjernliggende risiko.

Hvad angår grundvandet, er der i boringer til det primære grundvand konstateret koncentrationer af diesel/fyringsolie op til tre gange kvalitetskriteriet. Ud over jord og grundvandsforureningen findes en mindre mængde fri oliephase, som giver sig udtryk i oliefilm på grundvandsspejlet i kildeområdet.

Miljøstyrelsen vurderer, at efterladelse af en så stor mængde forurening under de givne forhold vil udgøre en fortsat kilde til forurening af såvel det sekundære som det primære grundvandsmagasin.

Miljøstyrelsen finder endvidere ikke, at en halvårlig monitoring på det foreliggende oplysningsgrundlag om forureningen er en forsvarlig løsning, idet der allerede er påvist forurening af det primære grundvandsmagasin. Det er Miljøstyrelsens udgangspunkt, at der ved oprensning på-

bud skal tilstræbes løsninger, som ikke kræver monitorering af betydende restforureninger, da det efterfølgende ikke umiddelbart er muligt at fjerne kilden, som vil være den efterladte restforurening i jorden. Der vil således i givet fald skulle ske afværgepumpning, som eventuelt skal fortsætte i en længere periode.

Miljøstyrelsen lægger endvidere vægt på, at ejendommen er beliggende over et grundvandsmagasin, som aktuelt anvendes til almen vandforsyning, idet Glostrup Kommune indvinder over 20 % af sit vandforbrug fra dette.

Omkostningerne forbundet med genopretning eller tilnærmelsesvis genopretning er, med indregning af allerede udførte samt planlagte undersøgelser, estimeret af COWI og Rambøll (billigste løsning) til hhv. 4,3 mio. kr. inkl. moms og 3 mio. kr. inkl. moms. Det er her forudsat, at der ikke fjernes forurening som evt. findes dybere end 3 m under kældergulv.

Til sammenligning udgør omkostningerne til opfyldelse af kommunens påbud, ifølge kommunens rådgiver - medregnet de allerede afholdte udgifter - 2 mio. kr. inkl. moms.

Jordforurening med fyringsolie udgør et miljø- og sundhedsmæssigt problem i forhold til kontakt/indtagelse af forurenede jord, afdampning af indholdsstoffer til luften og udvaskning til grundvandet. Til brug for dimensionering af offentligt finansierede oprydninger er opstillet miljø- og sundhedsmæssigt baserede kvalitetskriterier for jord, luft og grundvand. For jord er opstillet et kvalitetskriterium (for totalkulbrinter) på 100 mg/kg. Dette niveau er fastlagt på baggrund af sundhedsmæssige vurderinger i forhold til kontakt/indtagelse af jord, og der er ikke indbygget nogen sikring i forhold til indeklimate og grundvandsforurening. Selv mindre koncentrationer og mindre mængder olie i jorden vil indebære miljø- og sundhedsmæssige risici. I den foreliggende sag er olieindholdet i jorden opgjort til ca. 500 liter olie. Selv en oprensning i overensstemmelse med Glostrup Kommunes supplerende påbud af 4. september 2003 indebærer, at der efterlades muligvis 100 - 280 liter fyringsolie i jorden.

En sådan forurening - og for den sags skyld også en væsentlig mindre restforurening - kan efter Miljøstyrelsens vurdering udgøre en risiko for grundvand.

Idet man ikke kan se bort fra risikoen for grundvandet, kan proportionalitetsprincippet ikke føre til, at restforurening i et sådan omfang skal efterlades ud fra en betragtning om, at merudgiften til at foretage genopretning er så relativt betydelig som anslået af Cowi og Rambøll. Der er tvivl om totaludgifternes størrelse, idet COWI mener at de er større end beregnet af Rambøll. Meromkostningerne i forhold til kommunens påbudte projekt kan ud fra COWI's forudsætninger ikke umiddelbart beregnes, da COWI ikke har opstillet prisoverslag for dette, men Miljøstyrelsen vurderer at der er tale om en meromkostning på op til 0,5 mio. kr. inkl. moms. Forureningens omfang og grundvandsrisikoen tilsiger, trods de betydelige udgifter, at der stiles mod en fuldstændig, eller noget nær fuldstændig, oprensning under ejendommen.

8. Klagerens forvaltningsretlige anbringender

Sagsbehandlingsfejl

Klageren, [...]’s, advokat har i skrivelse af 1. oktober 2003 gjort gældende, at en række forvaltningsretlige mangler ved Glostrup Kommunes afgørelse af 4. september 2003 skulle medføre, at afgørelsen og dermed påbudet var ugyldigt.

Der henvises i den forbindelse til, at afgørelsen hverken indeholder en henvisning til det relevante lovgrundlag, en gengivelse af de hovedhensyn, der har udgjort baggrunden for kommunens skøn, klagevejledning eller oplysninger om søgsmålsfrist.

Til det af klagers advokat anførte om, at der ikke i afgørelsen gives en begrundelse eller anføres de hovedhensyn, der har ligget til grund for afgørelsen, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24, stk. 1, 2. pkt., bemærker Miljøstyrelsen, at der i afgørelsen udtrykkeligt er henvist til den vedlagte kopi af Miljøudvalgets beslutning af 27. august 2003, der indeholder en udførlig beskrivelse af de overvejelser og hensyn Glostrup Kommune har lagt til grund for afgørelsen tillige med en begrundelse for den trufne beslutning. Miljøstyrelsen finder således ikke, at der ikke i afgørelsen - hvoraf det vedlagte notat må betragtes som en del - er givet en begrundelse, der opfylder betingelserne i forvaltningslovens §§ 22 og 24, stk. 2, stk. 1, 2. pkt.

Til det af klageren i skrivelse af 1. oktober 2003 anførte om forvaltningslovens § 24, stk. 1, 1. pkt., bemærkes det, at Miljøstyrelsen finder, at det forhold, at afgørelsen ikke indeholder henvisning til bestemte bestemmelser i lovgivningen ikke i det foreliggende tilfælde i sig selv kan føre til ugyldighed, idet disse mangler må anses for at være konkret uvæsentlige, idet [...] til trods for manglende henvisning til lovbestemmelser har formået at påklage afgørelsen korrekt og tillige har været bistået af advokat. Manglen har med andre ord været uden betydning i det konkrete tilfælde, og Miljøstyrelsen anser derfor ikke afgørelsen for at være ugyldig.

Til det anførte om manglende klagevejledning, jf. forvaltningslovens § 25, bemærker Miljøstyrelsen, at en manglende klagevejledning sædvanligvis ikke fører til afgørelsens ugyldighed, idet den manglende vejledning ikke er egnet til at øve indflydelse på afgørelsens indhold, men alene til suspension af en eventuel klagefrist indtil en behørig klagevejledning er givet. Miljøstyrelsen er således enig i, at afgørelsen ikke indeholder en klagevejledning, men finder ikke, at dette medfører afgørelsens ugyldighed, men alene suspension af klagefristen.

I øvrigt bemærker Miljøstyrelsen, at [...], der tillige var bistået af advokat, trods den manglende klagevejledning har formået at påklage Glostrup Kommunes afgørelse af 4. september 2003 rettidigt, og den manglende klagevejledning må derfor under alle omstændigheder anses for at være konkret uvæsentlig, og kan ikke medføre afgørelsens ugyldighed. Det samme gælder ifølge Miljøstyrelsens opfattelse det af klageren anførte om manglende vejledning om søgsmålsfrist, jf. forvaltningslovens § 26.

En følge heraf er tillige, at allerede fordi klagefristen har været suspenderet, kan grundejernes kontrakt af 28. november 2003 ikke kan anses for at være indgivet efter udløbet af klagefristen, jf. det i advokat [...]s skrivelse af 30. januar 2004 anførte.

9. Miljøstyrelsens afgørelse

Glostrup Kommune har udøvet et skøn ved fastsættelsen af indholdet af påbudet af 4. september 2003. Ved denne skønsudøvelse har kommunen lagt følgende til grund:

- 1) Oliebranchens Miljøpulje (OM) har udført undersøgelser på grunden og foreslået en afværgestrategi, hvor der efterlades mellem 300 og 4.000 liter olie under huset. En mindre del af olien efterlades i 2,5 meters dybde som fri fase. Olie i fri fase er ikke bundet til jordpartiklerne og kan derfor flytte sig. Miljøudvalget besluttede den 20. november 2002, at Glostrup Kommune skulle meddele ejeren, at OM's forslag ikke opfyldte kommunens påbud om oprensning.
- 2) Teknisk forvaltning mener ikke, at der kan efterlade olie i fri fase, da olien er mobil og derved kan forurene nye områder. Forvaltningen anbefaler derfor den løsning, som kommunens eksterne rådgiver, Rambøll, peger på. Dette forslag indebærer, at den fri olie fase fjernes ved afgravning af ca. 1,5 meter jord under bygningen. Prisen herfor er 1,2 mio. kr.
- 3) Den valgte løsning indebærer, at der efterlades olieforurening på grunden, og at Københavns Amt derfor vil registrere grunden som forurenede på vidensniveau 2.

Som anført ovenfor i afsnit 7 vurderer Miljøstyrelsen, at olieforureningen udgør en forureningsrisiko for grundvandet og indeklimaet. Miljøstyrelsen finder det uheldigt, at forureningens vertikale udbredelse ikke er fastlagt.

Miljøstyrelsen finder, at kommunes skønsudøvelse i forbindelse med udstedelsen af det supplerende påbud af 4. september 2003 er baseret på en fortolkning af jordforureningsloven og almindelige forvaltningsretlige principper, der tillægger proportionalitetsprincippet en for vidtgående betydning i forhold til genopretningssynspunktet, da der efter opfyldelse af påbuddet efterlades en betydelig restforurening, som vil medføre en risiko for forurening af det primære grundvandsmagasin.

Påbud

Under henvisning til ovenstående omgør Miljøstyrelsen Glostrup Kommunes påbud af 4. september 2003 til følgende undersøgelses- og oprensningpåbud:

I medfør af Jordforureningslovens § 48 påbydes ejerne af matr. nr. [...], Glostrup, beliggende [...] i Glostrup, at:

1. Fastlægge dybdeudbredelsen af forureningen ved udførelse af 2 borer - i området med det opbrudte gulv - til 4,5 m under kældergulv*. Der udtages jordprøver til kemisk analyse for hver halve meter. Boringen lænses for eventuel tilstrømmende vand under borearbejdet og opfyldes med bentonit eller tilsvarende materiale straks efter udførelse.
2. Der udarbejdes projekt for fjernelse af jordforureningen inden for kælderens omrids.
 - a) Hvis undersøgelsen nævnt under punkt 1 bekræfter formodningen om, at forureningen er afgrænset indenfor en dybde af 3 m under kældergulv, skal projektet omfatte fjernelse af forureningen.
 - b) Hvis undersøgelsen nævnt under punkt 1 viser, at forureningen er udbredt til større dybde end 3 m under kældergulv, udarbejdes en opgørelse af mængder og koncentrationer - såvel totalt som for dybden større end 3 m under kældergulv. Der udarbejdes et projekt, som også omfatter fjernelse af denne del af forureningen. Hvis fuld fjernelse kræver anvendelse af særlig omkostningskrævende metode eller i øvrigt vurderes uforholdsmæssig dyr, opstilles alternativt et projekt med efterladelse af restforurening. I sidstnævnte tilfælde skal projektet indeholde en vurdering af nødvendigheden af grundvandsmonitoring og i givet fald et forslag til monitoringsprogram samt en plan for supplerende foranstaltninger, som skal iværksættes, hvis vandkvalitetskriterierne overskrides i monitoringsboringerne. Monitoringsboringerne i et sådant program skal være placeret i grundvandets strømningsretning i såvel sekundært som primært magasin under behørig hensyntagen til de tidligere nævnte usikkerheder
3. Projektet/-erne skal indeholde beskrivelse af teknisk løsning og økonomiske overslag med specifikation af de væsentligste aktiviteter.
4. Projekt afleveres senest den 10. maj 2005 til Glostrup Kommune til forudgående godkendelse. Hvis der opstilles alternative forslag, afgør kommunen, hvilket der skal udføres. Denne afgørelse vil i givet fald kunne påklages.

Med hensyn til undersøgelser og analyser henvises til Miljøstyrelsens vejledninger nr. 6, 7, 11 og 13 fra 1998.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at udgifter, der overstiger 2 mio. kr. inkl. moms skal betales af miljømyndigheden, jf. § 49, stk. 5.

* Miljøstyrelsen vurderer det ikke forsvarligt at bore i kildeområdet til større dybde end 6 m under terræn, svarende til 2 m over det primære grundvandsmagasin (kalken), da der ellers vil kunne føres forurening ned i dette magasin.

10. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan efter jordforureningslovens § 83 påklages til Miljøklagenævnet, som er klagemyndighed for større eller principielle afgørelser efter Jordforureningslovens kapitel 5 og § 73, stk. 2, truffet af miljøministeren eller af en styrelse efter bemyndigelse. Miljøklagenævnet afgør selv spørgsmål vedrørende nævnets kompetence.

Klagen indsendes til Miljøklagenævnet, jf. jordforureningslovens § 84, stk. 1. Klageberettigede er afgørelsens adressat, enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, embedslægeinstitutionen, amtsrådet samt den myndighed, der har truffet afgørelsen i 1. instans, jf. jordforureningslovens § 84, stk. 2, jf. § 82.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag, jf. jordforureningslovens § 85, stk. 1, jf. § 81, stk. 1 og 2. En klage over et påbud har opsættende virkning, medmindre nævnet træffer afgørelse om andet, jf. jordforureningslovens § 85, stk. 2.

I medfør af jordforureningslovens § 87, stk. 1, skal søgsmål til prøvelse af afgørelser efter jordforureningsloven eller de regler, der fastsættes efter loven, være anlagt inden 12 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Med venlig hilsen

Palle Boeck

/ Helge Andreasen

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

- [...]
- Glostrup Kommune, Teknisk Forvaltning, Rådhusparken 4, 2600 Glostrup
- Københavns Amt, Teknisk Forvaltning, Stationsparken 27, 2600 Glostrup
- Embedslægeinstitutionen, Islands Brygge 67, Postboks 1896, 2300 København S
- [...]